

27.27x37.47	1/5	עמוד 34	ידיעות אחרונות - 7 ימים	28/05/2020	73153206-7
אוניברסיטת בן גוריון - 12440					

רענון שקד, גילית קוזבה, עידו שברצטוך

מה הקשר

ביל גייטס המציא את הקורונה, רשת 5G מפיצה אותה: איך הפכנו לאומה של קונספירציות, ולמה זה כל כך מזיק לנו || רענון שקד, גילית קוזבה ועידו שברצטוך

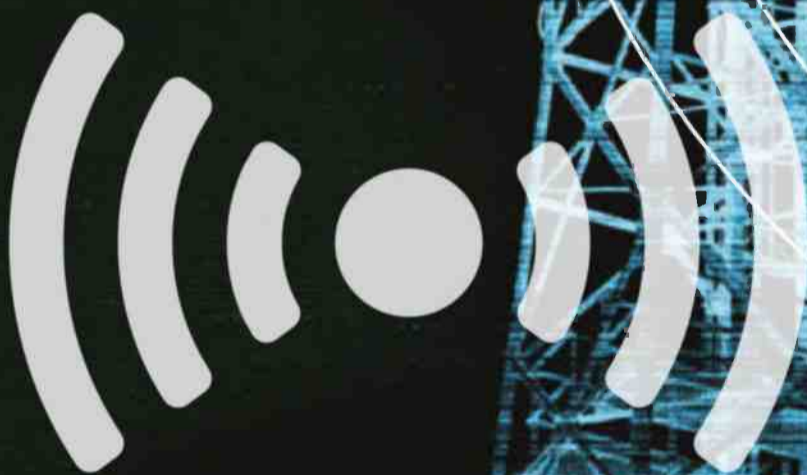
שבני מעקב בביסלי ומנפת ה-5G:

כך הפכה הקורונה את הישראלים לרדופי תיאוריות קונספירציה < 34

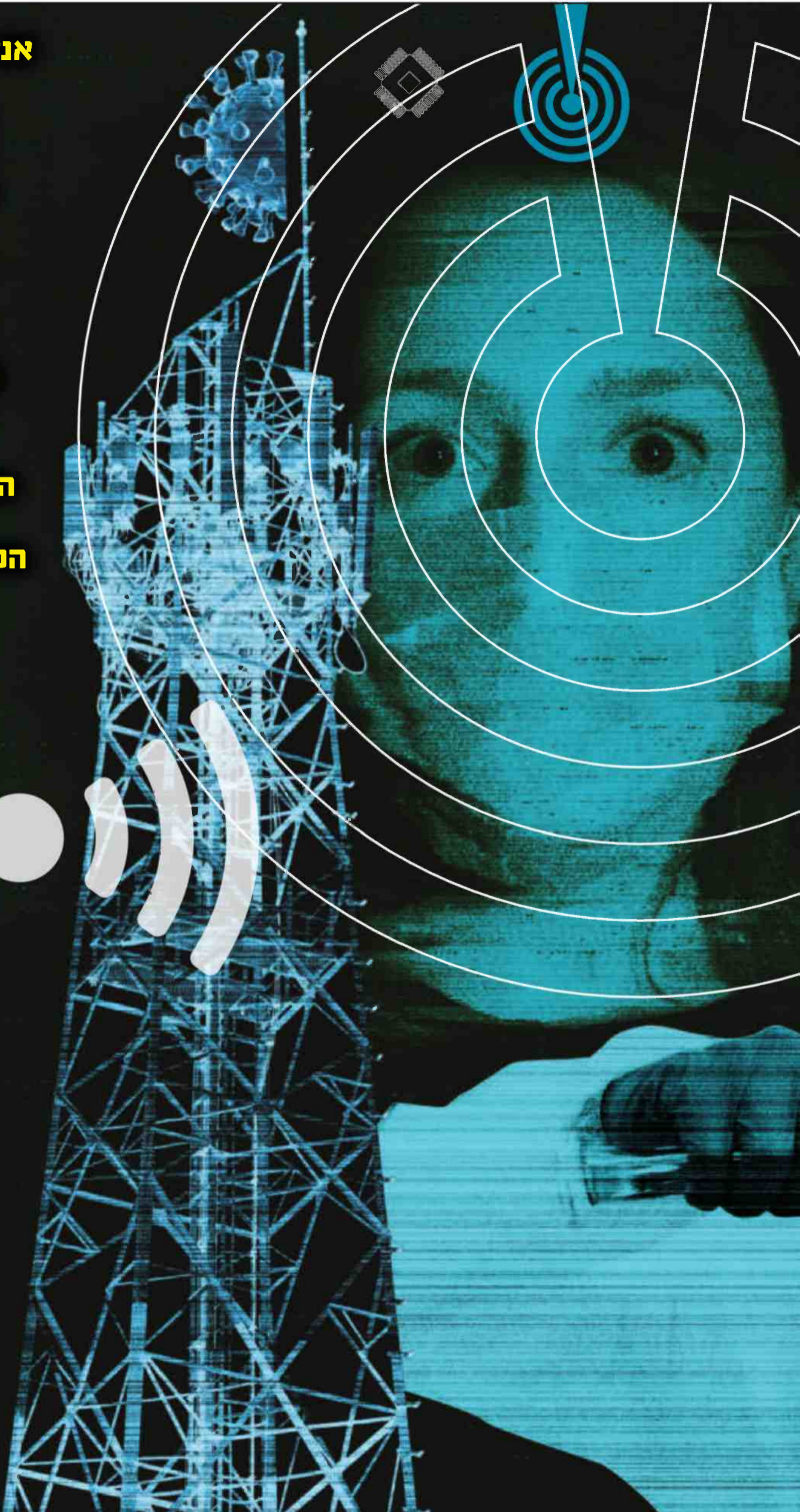

27.23x33.6	2/5	עמוד 35	ידיעות אחרונות - 7 ימים	28/05/2020	73153210-2
אוניברסיטת בן גוריון - 12440					

**אנטנות ה-5G הפיצו את הקורונה!
הנגיף הוא בכלל נשק ביולוגי
סיני סודי להשמדת האנושות!
וזה הכל חלק מתוכנית זדונית
של ביל גייטס למכור חיסונים!
מאז פרוץ המגפה, תיאוריות
הקונספירציה נכנסו גם לסלון
של הישראלי הממוצע, וגם
אתם בטח קיבלתם מאמא את
הסרטון על המדענית שקובעת
שהווירוס מהונדס. אז שוחחנו
עם מומחים כדי להבין איך זה
הפך למיינסטרים החדש, ולפרק
לרסיסים כמה מסיפורי
הפייק-מדע האלו. ספוילר: ממש,
אבל ממש, אך אחד לא שתל
שבבי מעקב בביסלי שלכם**

וקורונה ניצחה. עשתה את שלה. השיגה את מטרו-
תיה, מילאה את המשימה שלשמה הומצאה, ביצעה
את הדבר שעבורו נשלחה לעולם, וגם דפקה שזון
נוכחות ביציאה ופלטת צחקוק מרושע בטרם התניעה
ונעלמה עד הפעם הבאה שבה הם ישחררו אותה.
ואתם יודעים יפה מאוד על מי, ועל מה, מדובר.
לא יודעים? הצחקתם. הרי ברור שאתם יודעים. אני יודע
שאתם יודעים! מה, נו.
טוב, מתעקשים שאתם לא יודעים? אנחנו באמת הולכים
לשחק עכשיו את המשחק הקטן הזה, שבו כולנו נעמיד פני תמי-
מים? ושצריך להסביר לנו הכל?
טוב, בסדר, אנשים. אתם לא משאירים לי ברירה. בואו נגיד
את הדברים מפורשות, למרות שנדמה לי שאין שום טעם כי הם
הרי יודעים לחלוטין בשלב זה – כולנו קיבלנו אותם בווטסאפ,
כולנו שמענו אותם מחברים, מקרובי משפחה, מהורים – כן,
הורים! אפילו הם כבר יודעים! – וכמובן, מכל המקורות האמינים
ביותר ברשתות החברתיות שלנו. אז בואו לא נעמיד פנים כאילו
אין לנו מושג שכל הקורונה הזאת הונדסה על ידי ביל גייטס.
כדי להרוויח כסף מהחיסון שהוא מפתח בכספו האינסופי, מה
זאת אומרת למה.

25.01x32.77	3/5	עמוד 36	ידיעות אחרונות - 7 ימים	28/05/2020	73153208-9
אוניברסיטת בן גוריון - 12440					

צוות טיהור בבתי-ים. האמונה בקונספירציות נותנת תחושת עליונות של 'עובדים על כולם אבל לא עלינו'

פה מישהו שיש לו אינטרס במגפה הזאת. אנחנו חושבים שבייל גייטס הוא אחד מהאנשים האלה - אין לו קשר לרפואה אבל הוא רוצה לחסן את כל האנשים ותורם המון כספים למעבדות."

אבל למה שהוא יעשה דבר כזה?

"כי יש לו רצון לדלל את אוכלוסיית העולם. הוא טוען שיש יותר מדי אנשים, שאנחנו פולטים יותר מדי פחמן דו-חמצני, אין מספיק משאבים בטבע לכולם אז חייבים לעבור איזה שינוי מבחינת כמויות בני האדם, כדי שכדור הארץ יוכל לספק את כל המשאבים."

המממ. אשמתו המשווערת של גייטס היא גם ברוב הככללי, ותיאוריה מקבילה גורסת שגייטס סתם מבקש להתעשר מחיסונים (כי תבינו, הוא צריך עוד כסף). התיאוריה הזאת מקבלת תיקוף באמצעות העובדה שהבחור השקיע בעבר בחקר מחלות, כולל פיתוח זון מוחלש של נגיף קורונה של עופות במכון פירברייט, שגייטס תרם לו. "או אמרים: בטח גייטס תיכנן את ההתפרצות כדי להרוויח על חיסונים שיימכרו", אומר נעם לויתן, ד"ר לביולוגיה ממכון דוידסון לחינוך מדעי שבמכון ויצמן. "עוד טענה היא שהוא מפתח חי סונים כדי להשתיל דרכם ציפים לאנשים, שיאפשרו לעקוב אחרי כולם."

מאיפה הרעיון הזה הגיע?

"בשנת 2016 התחילו במכון MIT, במימון חלקי של גייטס, לפתח סימון חדשני לאנשים שחוסנו בעזרת דיו בלתי נראה שנעלם תוך חמש שנים. זה נועד בעיקר לאזרחי מדינות אפריקאיות לא מתקדמות, שאין בהן תיקים רפואיים משוכללים כמו במערב. אז באמצעות הדיו הזה, כשארם מגיע למרפאה, ויכלו לדעת בקלות אם כבר קיבל חיסון ואיזה, ולא קשור בכלל למעקב אחרי אנשים. אבל תומכי הקונספירציה טוענים שזו הוכחה שגייטס יפתח דרך לעקוב אחרי בני אדם."

התיאוריה המסוימת הזו צברה תאוצה עולמית נוספת בעקבות סרטון יוטיוב ששוחרר ב-17 למאס ובנו נטען שגייטס מנסה לפתח חיסון ש"ישתיל בכולם תעודת זהות גלובלית". אבל מעבר לעובדה שחזה את המגפה, איך בעצם הפך גייטס ממושיע אפשרי לנבל המרכזי בסרט הרע של כולנו? "זה כי תומכי תיאוריות קונספירציה גם לרוב לא מאמינים בחיסונים, וגייטס באמת מנסה להביא חיסונים לאפריקה ולאסיה, אז הנה, הוא חשוד - וברגע שיש לך מחלה שברור שכולם יצטרכו חי סון מפניה, אז גייטס הפך לחשוד גדול עוד יותר", מסביר ר"ר רועי צונה, חוקר עתידנות במרכז למחקר סייבר בינתחומי, ומחבר הספר 'השולטים בעתיד'.

גם אמר שהוא רוצה להסתיר את השמש, ודי הולך לו עם הריסוסים והנרסות האקלים, השמיים כבר לא כחור לים כמו פעם". מדרגם מתון יחסית מהתגובות, אגב.

מה בעצם הטענה? עקרונית, התיאוריה הקונספירטיבית חושדת במניעיו של גייטס, שחזה לפני כשלוש שנים אפשרות להתפרצותה של מגפה עולמית, נתקל בהנהוני ראש מנומסים ובעולם שהמשיך הלאה בענייניו. גייטס עצמו משקיע כרגע מיליארדים מכספו הפרטי, בניסיון לסייע בפיתוח חיסון לקורונה. כל זה הספיק לחלוטין כדי לקדם למרכז הבמה את הרעיון שגייטס הוא, למעשה, השטן בכבודו, ומי שאחראי ישירות למגפה.

"ברור שהמניע העיקרי לכל הרבר הזה הוא ביל גייטס. הרי אם מישהו ימצא פתרון לקורונה זה שווה מיליארדי דולרים, ויש לו כבר שני פטנטים שקשורים לזה", מסביר ב', פעיל בקבוצת פייסבוק של תומכי תיאוריות ומטפל בתת-מודע והיפנוזה.

ואילו מ', פעילה בקבוצת הפייסבוק Stop 5G Israel, מאשרת: "אנחנו מאמינים שהקורונה פותחה במעבדה, ואנחנו מחברים את הקצוות ומבינים שהיא

איך קונספירציה נולדת? ככה, למשל: "אנחנו מאמינים שהקורונה פותחה במעבדה, ואנחנו מבינים שהיא פה מישהו שיש לו אינטרס במגפה הזאת", מסבירה מ', פעילה בקבוצת הפייסבוק Stop 5G Israel. "ואנחנו חושבים שביל גייטס הוא אחד מהאנשים האלה. אבל למה שהוא יעשה דבר כזה? כי יש לו רצון לדלל את אוכלוסיית העולם"

ועל הדרך, בזמן שכולנו סגורים בבתיים ולא שמים לב, גם כדי לאפשר לתאגירי ענק לפרוס את התשתית הרעילה של רשת ה-5G, שבעצמה יכולה לבצע שינוי בוורוס ולהפוך אותו לאלים בהרבה. וזה הרי בדיוק מה שהסינים רצו כשהם פיתחו את הנשק הביולוגי הזה! שנוצר במעבדות סודיות במטרה להקריס את הכלכלה המערבית ואז, די בוודאות, נפל לירייה של גייטס. שהממשל האמריקאי כמוכן לטובתו, וכבר סייע לו לחסל את הקריירות של מרענים שאיימו לחשוף את האמת העירומה.

אוקיי? אז הנה, אמרנו את זה. שמנו את זה על השולחן. הרברים יודעים וברורים. כן, עדיין יש פה ושם אנשים שיטענו שמדובר בערימה מהבילה של תיאוריות קונספירציה אינפנטיליות, אבל בואו; אם הן כאלה, איך זה שהן בכל מקום עכשיו? איך זה שמאז הקורונה הן פשוט מתפרצות ברשת, ברשתות החברתיות, בתוכנות מסרי הטקסט שלנו? איך זה שכולנו שמענו - ואולי גם השמענו - לפחות אחת מהן?

ישראל לא מפגרת אחרי המערב כאן; הקורונה הפכה את תיאוריות הקונספירציה מגימיק תרבותי שולי למדי, שחציו אגדות אורבניות וחציו השני רסיסי מידע שהולחמו בדרך לא נכונה - משהו שהיה נחלתם העקרונית של אמריקאים עם יותר מדי נשק בבונקר הביתי - למציאות שכולם מדברים עליה. לריאליה. לסבירות גבוהה.

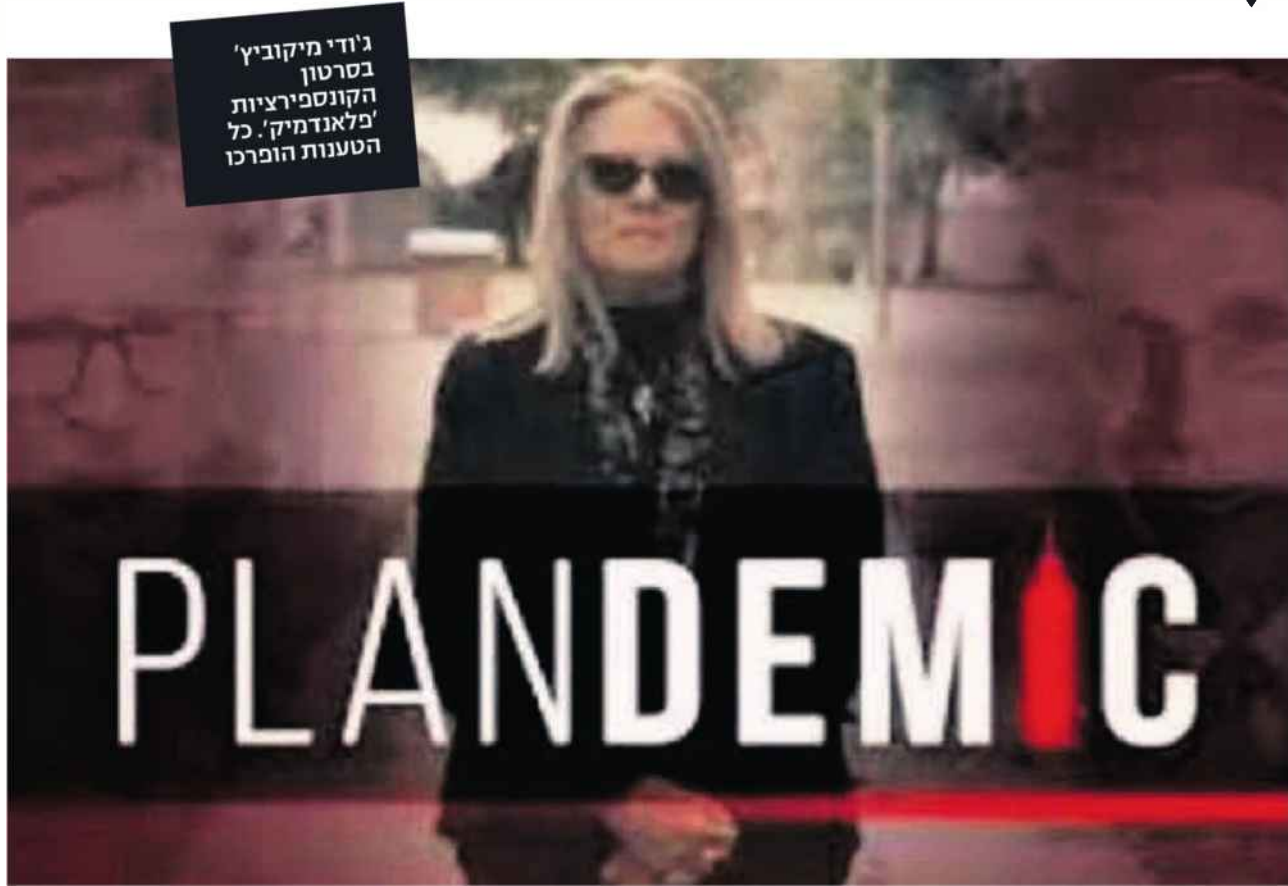
למעשה, תיאוריות הקונספירציה המובילות שהניבו חודשי הקורונה הן הכל מלבד שוליות; הן לגמרי במיינסטרים. הן מדווחות, מדוברות, משמשות חלק מהשיח המרכזי. אנשים דנים בהן באירועים חברתיים ובמפגשים משפחתיים, אנשי מקצוע נדרשים להתייחס אליהן בתוכניות אקטואליה. מכון וינג'ו מקבוצת יפעת בקרת מדיה ספר בחודשיים האחרונים בישראל כ-2,500 פוסטים ותגובות התומכים בתיאוריות קונספירציה שונות הקשורות לקורונה - וזה בלי לכלול את כל הפוסטים והתגובות שניסו לשלול ולהפריך את התיאוריות האלו.

ביל גייטס ומזימתו השטנית היא אולי התיאוריה הבולטת והמדוברת שבהן. מספיק להעיק מבט באינספור התגובות באינטרנט לראיון המתורגם עם גייטס שפורסם במוסף זה בעקבות הקורונה, כדי להבין לאיזה עומק מגיעה כאן מחילת הארנב. "גם ניבא את המחלה וגם באורח פלאי ממש יש לו את האמצעים לרפא אותה"; "אתם נותנים במה לפסיכופת רשע שרוצה לדלל את האוכלוסייה בעזרת החיסונים שהוא המציא"; "הבן אדם הזה מכין לנו שואה בסתר"; "הוא

צילום: אי-אף-פי

צילום: יוטיוב

אבל בגלל תיאוריית הקונספירציה הזאת, בהרבה מקומות אנשים השחיתו אנטנות קיימות, ולא כאלה של 5G".

טוב, בסדר. אז לא פרסו את ה-5G בזמן שאנחנו היינו עסוקים בלצעוק על הילדים להפסיק קצת עם המסכים ולבוא לאכול, אבל די בטוח שהקרינה חסרת התקדים הזו קשורה איכשהו לקורונה, לא? כי תתזרם נפוץ של תומכי תיאוריות ה-5G טוען שהקרינה הנ-פלטת ממשדרי הרשת היא שביצעה בווירוס שינויים שהפכו אותו לאלים ומידבק כל כך.

"תיאוריה מופרכת בכמה רמות", מתעצבן גרטי. "כי הקרינה שנפלטת ממשדרים של 5G לא מסוגלת לחולל שינויים בחומר התורשתי RNA או ב-DNA. היא פשוט לא מספיק חזקה, ולכן היא גם לא יכולה לשנות וירוס ברמה הפיזיקלית. קרינה רדיואקטיבית ומייננת מסוגלת לשבור קשרים ולבצע שינויים כאלה, אבל הקרינה של ה-5G חלשה מדי לזה, בטח בעוצמות שהמשדרים פולטים".

גם זה לא ממש משכנע את מי שנוהמים "5G" כהסבר לכל רמזור שלא מתחלף בזמן, ולמעשה שלל תיאוריות לוויין בנושא ממשיכות לחוג ברשתות. "הטענה העקרונית היא שהנגיף הוא רק כיסוי, ובעי"

אחד הז'אנרים הקונספירטיביים הנפוצים הוא "הם עוקבים אחרינו!" או בסרטון ויראלי אחד מתגלה שבב בתוך שקית ביסלי, באחר נחשף ברקוד בתוך גלולה. "רק שלא ברור למה שמישהו ירצה לשתול לנו ברקוד בתוך הגוף", תוהה ד"ר ארז גרטי ממכון ויצמן. "הרי ברקוד הוא אמצעי אופטי ואי-אפשר לסרוק אותו אם הוא בתוך המעייים שלנו"

צם ה-5G גורם להכלל", אומר לויטן. "הרבר הכי הזוי ששמעתי הוא שהקרינה של ה-G מעוררת את הנגיף בגוף, ושכל הסימפטומים הפיזיים של הקורונה נגרימים מים בכלל מהאנטנות. או שהקרינה פוגעת במערכת החיסונית שלנו ולכן אנחנו יותר פגיעים לנגיף".

בישראל, אגב, אין בינתיים שום פריסה של 5G, אבל היי, אל תיתנו לזה להפריע לכם לפתח תיאוריות. אתם יודעים טוב יותר.

מקור הקורונה - או, אם תעדיפו, איך באות קורונות לעולם - הוא אולי הנר שהצית את להבת כל תיאוריות הקונספירציה. האפשרות שהוירוס הונס במעבדה מתוך אינטרנט - סיני, אמריקאי או אחר - התחילה להתגלגל כמעט מיד עם הופעתו, למרות שהגרסה התקשורתית קבעה שמדובר במוצר מיידי-אין-עטלף ו/או פנגולין בשוק בוואהאן.

"מה שקרה בקורונה זה שנוצר משבר עצום שבו הרבה מאוד אנשים פשוט לא מסתפקים בהסבר הר-שמי, שלא נראה להם הגיוני", אומר ד"ר עידו הרטור-גזון, מרצה וחוקר בתוכנית למדע, טכנולוגיה וחברה מאוניברסיטת בראילן. "ממילא יש כיום נסיגה באמונה במדע ובכל המוסדות הישנים שייצגו את האמת. והקורונה היא גם משבר עולמי עצום, ששולח את כולם לחפש תשובה ברורה לשאלה אחת: מה קרה כאן, המחשבה היא שאם נמצא משהו, מזימה, סיפור אחר, אולי נצליח לחשוף את מה שקרה".

אז מה באמת קרה? אפשרות פופולרית אחת היא, כמובן, שהנגיף נוצר מלכתחילה כנשק ביולוגי סיני, בניסיון להשתלט על העולם ולהביא לקריסת הכלכלה המערבית. זו אפשרות קצת קלושה, ולו לנוכח מה שמזכיר ד"ר גרטי: "אם הנגיף הוא אכן נשק ביולוגי, זה נשק ביולוגי גרוע מאוד, כי אי-אפשר להשתלט עליו. והעניין עם נשק ביולוגי הוא שאפשר לשלוט בו כדי לפגוע באויב שלך מבלי לפגוע בעצמך. זה הרי פגע בראש ובראשונה בסינים, וגם הכלכלה שלהם נפגעה מאוד קשה - כי כמובן שפגיעה בכלכלת המ-

טים בצורה מהירה, רחבה ורחוקה יותר מאשר האמת", מדרייק ד"ר ניר גרינברג, חוקר מהמחלקה למדעי המ-חשב של אוניברסיטת בן-גוריון. "כי בשקרים, בניגוד לאמת, יש חדשות, והם לא כבולים בכבלים לשום מידע אמיתי".

אבל כנראה שנדרש טריגר כמו מגפה עולמית כדי למצות, אפילו מהרשתות החברתיות, את מלוא הפוט-נציאל לכריית תיאוריות קונספירציה שיהפכו לחלק משולחן ארוחת הערב המשפחתית.

למה? כי הקורונה, כך מסבירה פרופ' קרין גהון, נשיאת איגוד האינטרנט הישראלי, תפסה אותנו ב"נקודה חריגה בהיסטוריה של העולם - נקודה שבה גם מקבלי ההחלטות עצמם לא יודעים בבירור מה קורה, וזה רק מוין את תיאוריות הקונספירציה. ויש ראל לא שונה מהבחינה הזו משאר העולם".

רוב הזמן נרמה שקצת כמו הקורונה, גם תיאוריות הקונספירציה שהתפוצצו במהלך המגפה הן משהו שאין בו כמעט שום היגיון או יכולת לחזות כמה רחוק ילך. אחרי גייטס, התיאוריה השלטת הנוספת היא המ-זימה להשתמש בסגר החברתי כדי לפרוש את רשת התקשורת 5G, מבלי לאפשר למתנגדיה הקולניים להתנגד באופן, ובכך, קולני.

הטכנולוגיה - שאמורה להטיס את העולם, על טלפוני הניידים ומחשבי, למהירות העברת נתונים שתגמר את הנוכחית - כבר מואשמת, כמקובל, בק-רינה מזיקה, ולכן, על פי מפיצי התיאוריות השונות, צריך לפרוש אותה בחשאי, עדיף תחת סיפור כיסוי של מגפה עולמית.

"שיהיה בהצלחה עם לשמור סוד כזה", מפריק מיד ד"ר ארז גרטי ממכון דוידסון. "הרי זה פרויקט לוגיסטי מטרור. כמה אנשים צריכים להיות שותפים לסוד הזה? אני מדבר על מתקינים, ספקים, אנשי מקצוע. הרי אין סיכוי שדבר כזה יתממש. ולמה בכלל צריך להכניס אנשים לסגר בשביל להתקין אנטנות? זה משהו שעשו כבר כמה וכמה פעמים בפריסת טכנולוגיות קודמות.

"תיאוריה כזאת היא תרופה לנפש שלנו בתקופה של אי-ודאות. אנחנו יודעים מי האנשים הרעים - ביל גייטס - ומי הטובים, אנחנו. ואם העולם לא מאמין לנו - אפילו יותר טוב; כי אז אנחנו קרושים מעונים, וזה הופך אותנו גיבורים יותר".

לעזאזל, זו בהחלט תקופה מוזרה לחיות בה. היה מוזר מספיק עוד לפני הקורונה - כשהאמון במוסדות המדינה הלך והתרופף ברוב הדמוקרטיות, כשכוכב ריאליטי כתום-שיער וקפריי הפך לנשיא ארה"ב, כשההיגיון הפנימי וכל ההיררכיות הירועות נסר-גו אל מול הרשתות החברתיות והתפוצצות המידע הלא-מאומת, וכשתהליכים גלובליים, אקלימיים וכ-לכליים - התחילו להתרחש באופן שנתפס כאקראי. הממלכתיות מתה, הבוטות והעובדות החלופיות הש-תלטו על השיח, הכל עבר איזה ריוד ופיחות. "משהו לא בסדר בעולם. אתה לא יודע מה, אבל זה שם, תקוע כמו קוץ במוח שלך", אם לצטט מהסרט שאולי ניבא הכל, 'מטריקס'.

ואז הגיעה הקורונה. "והוירוס הזה מתנהג בצור-רה מאוד מוזרה - במדינות שנוקטות מדיניות דומה הוירוס מתפשט בצורות שונות, אחוז התחלואה שונה בין מדינות. מספרים לנו שהוירוס הולך להרוג אלפי אנשים בישראל ובסוף זה לא קורה", מאפיין ד"ר צזנה. "בשביל כל מי שמנסה להבין את הוירוס - דברים לא מסתדרים, ומומחים אומרים דברים סותרים, והתחזיות של בכירי המדענים לא מתממשות. כל זה הופך כר-פורה לצמיחת תיאוריות קונספירציה".

האינפלציה המבהילה בתיאוריות כאלה ובעיקר בקצב התפשטותן מגיעה, לפני הכל, מהרשתות החב-רתיות - שהן, באופן צפוי, המאוורר שבו פוגעים, שוב ושוב, רסיסי השמועות שנהרפים לעברנו במהירות חסרת תקדים. "אם פעם היה מגיע אליך חבר ומספר לך איזו תיאוריית קונספירציה, היית אומר לו: 'מאיפה אתה מביא את השטויות האלה', ובעצם משתיק אותו ומבטל את זה. כיום אתה תלך לחפש באינטרנט, ואתה תמצא שם חומרים נוספים שיתמכו בזה, והדברים לא רק שלא נעצרים ברגע הראשון, אלא משתכפלים", אומר פרופ' דויד לייזר מהמחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בן-גוריון.

הרשתות - נטולות שומרי סף, עריכה, אימות עוב-דות או ייעוץ משפטי תוכני - אכן יודעות להכיל הכל ולהציע הכל, לפרנס פחדים, דחפים קמאיים ומחשבות לא סבירות, שאיכשהו תמיד יתברר שאתם חולקים עם קבוצה לא קטנה של אנשים אחרים. "שקרים מתפש-

26.31x32.94	5/5	עמוד 42	ידיעות אחרונות - 7 ימים	28/05/2020	73153211-3
אוניברסיטת בן גוריון - 12440					

המכון הביולוגי בוהאן.
 "אם הנגיף הוא אכן
 נשק ביולוגי, זה נשק
 ביולוגי גרוע מאוד"

שום צורך בזה, המערכת החיסונית שלנו יודעת להתמודד עם הכל, ואנשים מחפשים לעשות כסף. אם אתה לוקח ויטמן D-C, אוכל טוב וחי בריא, שומר על סביבה פיזית, פסיכולוגית ורוחנית בריאה, אין צורך בחיסון, הוא מבהיר.

אז אתה לא תתחסן נגד קורונה.
 "ממש לא. כל עוד אתה שומר על הרברים שאמרת, אין צורך".

ואם אנחנו חיים בריא ושומרים על תזונה נכונה, אנחנו מחוסנים מהקורונה?

"לא, כי יש פה גם אלמנט נפשי. נגיד אדם שרוצה להתגרש מאשתו, אז הוא בבאסה וזה מחליש אותו".

ואם אנחנו בזוגיות מאושרת ובמצב בריאותי טוב, אנחנו מחוסנים?

"באופן כללי אני מניח שזה נכון. אבל גם אם תידבק בקורונה, אתם תשרדו".

× × ×

ובסוף, כמוכן, נותרת השאלה שהשיקה מחדש מיליוני דקות מסך של הפרופ' ל: למה עושים מכל עוף מגפה. "אין מגפה בעולם, צאו מזה!" זועק גם ש', חבר פעיל נוסף בקבוצת Stop 5G Israel. "המון אנשים חושבים כמוני. אנשים מבולבלים כי אף אחד לא יכול לשים את האצבע בדיוק ולהגיד למה אנשים יושבים בבית כל כך הרבה זמן. אבל הכל כדי להכניס את כולם לפחד, שכולם ילכו להתחסן, ובחיסון יהיה שבב שייכנס לכל אחד מאיתנו לגוף, ואני אשלח לך סרטון של ביל גייטס שאומר שלאף אחד לא תהיה ברירה, כולם יקבלו את החיסון! שבעה מיליארד איש. ואם מי שזה חושב שהמצב מחייב שאם אני לא מקבל חיסון נגד קורונה אני לא אוכל להסתובב במקומות ציבוריים, אז כולכם הוויים".

רגע, שנייה. מה אתה חושב שקרה באמת עם הקורונה?

"מחקרים הוכיחו שהקרינה של 5G גורמת לתופעות דמויות שפעת, לעייפות, צריבה בעיניים, קשיי נשימה".

אבל אין 5G בארץ.

"או כשהוא יופעל יגידו שזה בגלל הגל השני של הקורונה. הקורונה הוא היא פייק. אנחנו בשלב של הפרד ומשול - מפרידים בין אזרחים שחוסנו וכאלה שלא. זה נשמע קצת הזוי, אבל כבר היום יש בשוודיה וסין אנשים עם שבב בתוך הגוף".

מי שם להם אותם שבב?

"הממשלה. אני מתערב שכשיהיה חיסון לקורונה, כולם יהיו חייבים להתחסן. ואיך הממשלה תדע שאתה מחוסן? יהיה לאנשים שבב, חיישן, שיועבר דרך החיסון. אני מנסה לשכנע אנשים שזה נכון, כנסי אליי לפייסבוק, כל פוסט שאני מעלה מקבל 200-300 לייקים, אבל כל מה שקשור ל-5G ולחיסונים אני כמעט לא מקבל לייקים, כי פייסבוק מצנזרים".

השיחה הזאת יכולה להמשיך ככל שתחפצו, אבל העיקרון ברור: אל תסמכו על אף אחד שאומר לכם אחרת. או אחרת. "הנטייה הטבעית שלנו היא לנסות להבין את העולם ולחפש למה משהו גרם למשהו לקרות. אנחנו מחפשים סיבתיות מכוונת", אומר פרופ' לייזר. "אנחנו מניחים שאם קרה משהו, משהו כנראה רצה שזה יקרה. והאמונה בתיאוריות כאלה נותנת גם תחושת עליונות נעימה של 'עוברים על כולם אבל לא עליי'".

וכידוע, מי שמאמין - גם אם בתיאוריה מונפצת לג'מרי - לא מפחד. ×

× × ×

טוב, אז עם מה נשארונו? אה, הסיפור הזה שמסתובב עכשיו לגבי המעקב אחרי אזרחים בחסות הקורונה. לא, לא השבב! השבב המיקרוסקופי שיוזרק לכולנו לגוף יחד עם החיסון נגד הנגיף.

"כדי להכניס משהו לתוך חיסון ולהזריק אותו זה חייב להיות משהו מאוד מיקרוסקופי, וגם משהו שמעורר את החיסון לא לתקוף, מבהיר ד"ר גרטי. "אני לא יודע אם טכנולוגיה כזאת קיימת, וגם אם כן, זה נשמע כמו משהו מאוד יקר ומיותר, כי לא ברור למה בכלל צריך אותו כשכלל אחד היום יש סמארטפון".

אבל יוצרי הסרטונים הקונספירטיביים לא נעצרים בתחנות ביניים ונחות כמו "למה שמישהו ירצה לעשות דבר כזה", וממשיכים לקדם את התיאוריות מרחיקות הלכת ביותר לגבי אמצעי השליטה והמעקב העשויים להיות מוחררים לגופנו ללא הסכמתנו.

"מסתובב בווטסאפ סרטון שבו מישו מפרק גלולה של תרופה, מוצא בפנים ברקוד וטוען שעם זה רוצים לסמן אותנו ולעקוב אחרינו", מערכ גרטי. "רק שלא ברור למה שמישהו ירצה לשתול לנו ברקוד בתוך הגוף, כי ברקוד הוא אמצעי אופטי ואי-אפשר לסרוק אותו אם הוא בתוך המעיין שלנו - וסביר גם שמרבקה כזאת הייתה נהרסת לגמרי בתוך מערכת העיכול".

סרטון ויראלי מדובר אחר שהופץ לאורך ימי הקורונה נה מתעד צעיר שפוחת שקית ביסלי, מוצא רכיב חש-מלי ועיר בתוך אחד מסלסולי החטיף וטוען שמדובר באמצעי מעקב. רעיון מעניין, אם כי קשה לראות אותו ממומש ביצירות גם בביסלי בצל, ובטחזבטח שלא בביסלי פלאפל.

ועדיין, אבסורדיות ככל שיהיו, הקורונה העבירה את תיאוריות הקונספירציה את הכביש והכניסה אותן כמעט לכל בית או מסך בית. הפחד הישן מחיסונים - שנדמה שאין הוכחה ותיקוף מדעי שיצליחו לחסן מפניו - השתלב בטבעיות לתוך הגל הקונספירטיבי החדש, והתוצאה מתגלמת בשלמות בעמדתו של ב', פעיל קבוצת הפייסבוק שמקדם את הרעיון לפיו גם כשיהיה חיסון לקורונה, אין לכם עניין להכניס אותו לגוף. "אין

ערב היא גם פגיעה בכלכלה של המזרח, לא יכולה להיות פגיעה חריגונית".

אבל העובדה שהגנום של הווירוס נחקר ופורסם, ונראה לחלוטין כמו אבולוציה טבעית של וירוסים ממשפחת הקורונה, לא באמת שינתה יותר מדי למחזיקי התיאוריה לפיה העסק פותח מלאכותית. גם הסרטון 'פלאנדרמיק' בן 25 הדקות שמסתובב ברשתות החברתיות ומביא ראיון עם המדענית והחוקרת ג'ודי מיקוביץ' תרם את שלו.

מיקוביץ', חוקרת נגיפים ומתנגדת חיסונים ותיקה, גילתה לטענתה דברים על המגפה שלא הייתה אמורה לגלות, ולכן קריירתה חוסלה - חיסול שבו היא מאשימה, בין השאר, את אנתוני פאוצ'י, מנהל המכון האמריקאי הלאומי למחלות מידבקות, ואולי היועץ הרפואי הבולט מכולם של טראמפ למלחמה בנגיף. לדברי מיקוביץ', היא יודעת בוודאות שהמגפה תוכננה והונרסה על ידי כוחות תאבי בצע בני-סיון לעשות כסף מחיסונים, משום שלנגיף שכזה היה לוקח 800 שנה להתפתח באופן טבעי.

משכנע? "זה נשמע משכנע כשחוקרת נגיפים מדברת על זה, אבל בבדיקות נמצא שנגיף הקורונה נה דומה לנגיפים אחרים בטבע", מפרך ד"ר לויטן. "ומעבר לזה, יש דרכים לזהות גנום של וירוס שנוצר במעבדה - יש סימנים שלא הגיוני שיופיעו בטבע".

בסרטון המדובר מעלה מיקוביץ' שורת טענות - כולן הופרכו על ידי אנשי מקצוע - כולל מחקר שלפיו מי שהתחסנו נגד שפעת נמצאים בסיכון מוגבר לחלות בקורונה (המחקר שהיא מצטטת נערך על נגיף קורונה נה אחר לגמרי, מבהיר לויטן); וגם שאין למעשה שום חיסון שיכול לפעול נגד נגיף RNA, הקבוצה שאלה משתייך גם נגיף הקורונה ("זה שקר גס, עובדה שיש חיסון נגד שפעת, שגם היא נגיף RNA").

ועדיין, מיקוביץ' וטיעוניה מצטרפים לרשימה ההולכת ומתארכת של אנשי מקצוע - ברמה כזו או אחרת של אמינות - שיטענו שכל מה שמספרים לכם על מקור הקורונה ובעיקר על הטיפול היעיל בנגיף לא נכון. גם מיקוביץ' מעלה על נס את סגורות ההידרוקסיכולורוקוין - התרופה נגד המלריה שטראמפ הכריז עליה כעל "תרופת פלא" (זמן קצר אחרי שירד מהצעתו ללגום חומר חיסוני) - וטוענת שהמסד לא מספק אותה לחולים למרות יעילותה המוכחת.

אלא שהיא לא מוכחת. "בהתחלה נתנו אותה כטייפול ניסיוני, אבל הפסיקו כי גילו שהיא לא משפרת את מצב החולים, ושלמעשה מי שמקבלים אותה נמציים בסיכון גבוה יותר למות", אומר לויטן. "אין כאן שום תרופה שמסתירים בגלל שהיא זולה ואין עליה פטנט. היא פשוט לא עוזרת, וגם מסוכנת".

לא כחות מ'2,500 פוסטים קונספירטיביים הופצו בחודשיים האחרונים בישראל, ואחת התיאוריות הפופולריות היא שהכל בגלל רשת ה-5G. הביולוג ד"ר נעם לויטן: "הדבר הכי הזוי ששמעתי הוא שהקרינה של ה-5G מעוררת את הקורונה בגוף, או שהיא פוגעת במערכת החיסונית שלנו ולכן אנחנו יותר פגיעים". וזה עוד לפני העובדה הזניחה שרשת ה-5G בכלל עוד לא הופעלה בארץ